

Kwaliteit leefomgeving

Verdichten en vergroenen

Door stedelijke gebieden verder te verdichten werken gemeenten en ontwikkelaars aan de woningbouwopgave. Het heeft voordelen om gebieden bij het verdichten tegelijkertijd te vergroenen. Groen verbetert de kwaliteit van de leefomgeving. Deze factsheet geeft gemeenten en ontwikkelaars praktische handvatten voor groene gebiedsontwikkeling.

Meerwaarde groen bij verdichting:

Verdichting heeft vaak positieve effecten:

nieuwe faciliteiten, betere bereikbaarheid en economische impulsen. Toch zijn er ook negatieve bijwerkingen: zo kan verdichting de gezondheid en het persoonlijk welbevinden van stedelingen schaden. Meer woningen en bedrijvigheid kunnen zorgen voor meer luchtvervuiling, geluidshinder, verkeersdruk, stress, eenzaamheid en minder bewegingsruimte.

Vergroenen loont.

Groene plekken in de stad stimuleren ontmoeting en reduceren hittestress en wateroverlast bij extreem weer door klimaatverandering. Ze nodigen uit tot bewegen, wat de mentale en fysieke gezondheid van de inwoners ten goede komt. En onderzoek toont aan dat groen helend werkt bij stress en depressie.

Natuurinclusief bouwen en meer groen in steden dragen bij aan drie doelen:

Klimaat-
adaptatie

Gezond-
heid

Bio-
diversiteit

**Stedelijke
Transformatie**
Meer ruimte voor wonen

Kwaliteit leefomgeving

Tips en handreikingen

Tip 1: Communiceer over het belang van groen voor klimaat, biodiversiteit en gezondheid.

Tip 2: Benut verdichting als kans om ruimte vrij te spelen voor groen. Nieuwe voorzieningen in het gebied zijn te voet of met de fiets bereikbaar. Daardoor is er minder ruimte nodig voor auto's (parkeergelegenheid en wegen).

Tip 3: Maak gebruik van de normen voor stedelijk groen bij gebiedsontwikkelingen. Deze bieden houvast bij het bepalen van de hoeveelheid, soort en locatie van groen voor een gezond leefklimaat:

- De [internationale groennorm](#) of de [Nederlandse variant](#) daarop
- De [landelijke bomennorm](#)
- De landelijke [maatlat](#) voor een groene, klimaatadaptieve gebouwde omgeving.

Tip 4: Veranker groen in de omgevingsvisie en het omgevingsplan:

- Voorbeeld [gemeente Gouda](#)
- Voorbeeld [gemeente Arnhem](#) met puntensysteem
- De website [groenblauwe netwerken](#) geeft voorbeelden voor groenblauwe regels in het omgevingsplan.

Tip 5: Maak slim gebruik van financiering voor groen om de businesscase rond te krijgen:

- [Groene Baten Planner](#) van het RIVM: berekent de verwachte maatschappelijke baten van het toevoegen van groen in een gebied
- [Infographic](#) van de RVO: geeft inzicht in financieringsmogelijkheden van klimaatadaptief bouwen
- [Handreiking Slim Koppelen Klimaatadaptatie](#): geeft aan hoe gemeenten klimaatadaptatie kunnen koppelen andere opgaven, zoals de energietransitie, de nieuwbouwpogave en groot onderhoud en renovatie.

Tip 6: Wees zuinig op bestaand groen: biodiversiteit heeft decennia nodig om te ontwikkelen.

- De brochure [Een toekomst voor groen](#) laat zien hoe groen ergoed behouden en eventueel herbestemd kan worden.

Tip 7: Maak ruimte voor groen en grondwaterstromen door kabels en leidingen in de ondergrond te bundelen en stapelen.

- Het [Praktijkprogramma Herinrichting Stedelijke Ondergrond](#) biedt informatie voor het toekomst-vast inrichten van de stedelijk ondergrond met lokale coalities.